

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnice: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SCOUVENEC

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Vojno poročilo št. 677

Ponovni napad na Aleksandrijo

Nadaljuje se bombardiranje Malte

Glavni Stan italijanskih Oboroženih sil objavlja:

Sovražni napdi na postojanke, ki so jih pred nedavnim izvedli na cirenajskem bojišču, so bili odbiti.

Pri sovražnem poletu proti garniziji v Giallu je bilo sestreljeno eno angleško letalo. Skupine naših in nemških letal so spet bombardirale Aleksandrijo v Egiptu in sicer, kakor je bilo ugotovljeno, z velikim uspehom.

Nemške letalske sile so izvedle močne napade na številne cilje na Malti, zlasti na letališča Lucca in Ca Venezia ter na pomorsko luko v La Valetti; neka vojna ladja je bila zadeta, nek manjši parnik pa obstreljevan in zažgal.

Nekje v Sredozemlju, 9. aprila. AS. Po povratku s poleta nad Aleksandrijo o katerem govori prejšnje vojno poročilo, so povedali letalci posebnemu dopisniku agencije Stefani naslednje podrobnosti o napadu: Napad se je odigral v popolnem sodelovanju zavezniških sil. Ko so letala priletela v Aleksandrijo, je bila protiletalska obramba že alarmirana in tudi sovražni lovci so se že dvignili, da bi odbili naša letala, ki so brez kolebanja poletela nad določene cilje. Protiletalsko toplotno je bruhalo silovit ogenj in številni izstrelki železa so v svitu reflektorjev obdajali naše bombnike, ki pa so z bombami velikega kalibra dosegli svoje cilje ter zadeli pristaniške naprave in postaja ter se vsi nepoškodovani vrnili.

Alarm v Gibraltarju

La Linea, 9. aprila. AS. Sinoči ob desetih se je elišalo nad Gibraltarjem močno topovsko streljanje. V svitu reflektorjev se je dalo razločno videti izstrelke protiletal. topov. Alarm je trajal 40 minut.

Zastopniki evropskih kinematografov izražajo Duceju svoje upanje v novi red

Rim, 9. aprila. AS. Duce je sprejel naslednjo brzojavko: »Kinematografski delegati 15 evropskih držav so danes začeli svoje delo na zasedanju Mednarodne filmske zbornice v Rimu ter Vam pošiljajo vdani pozdrav, izražajoč trdno upanje v bodočnost evropske kinematografije v okviru novega reda, ki ga Vi tako odločno želite.«

Podrobnosti zadnjega napada na Malto in njegov pomen

Berlin, 9. aprila. AS. V Berlinu so se izvedle nekatere zanimive podrobnosti o močnih letalskih napadih na Malto, ki so se nadaljevali zadnje sredo z velikim množičnim napadom. Množični napad, ki so ga izvedle Ose letalske sile zadnje sredo, je največji napad, ki ga je Malta doživela od začeta vojne do danes. Okoli deset ur je na pomorsko oporišče v La Valetti ter na letališča v notranjosti otoka deževala ploha bomb iz bojnih in str. moglevskih letal. Že v prvih jutranjih urah so p. dale 1000 kg težke bombe na skladišča za orožje ter na arzenal na polotoku Senglea. Mnoge bombe so tudi eksplodirale v državnih ladjedelnih ter v njih neposredni bližini. Bombe so padle na veliko skladišče, v katerem je bilo spravljeno gradivo za popravilo pristanišča v La Valetti in ga zažgale. Bombe so povzročile velike požare tudi v skladiščih goriva v Cordinu v zahodnem delu pristanišča.

Druga obletnica zasedbe Norveške

Berlin, 9. aprila. AS. Danes praznuje nemški tisk drugo obletnico zasedbe Norveške, spominjajoč se skupnega nastopa nemških euhozemskih, pomorskih in letalskih sil. Vsi listi pišejo, da je bil vojaški nastop na Norveškem eden najsrditejših, kar jih pomni zgodovina. Nemška vojska je za zahvalujoč se svoji dobri organizaciji, bliskovito izvedla.

V Južni Ameriki narašča pomanjkanje

Buenos Aires, 9. apr. AS. Omejitve, ki jih je povzročila vojna tudi v Argentini, se v vedno večji meri čutijo zlasti zaradi temeljitga zmanjšanja uvoza iz Združenih držav z ameriškimi ladjami. Ves argentinski uvoz je zdaj čisto odvisen od novega domačega trgovskega brodomarja, ki pa šteje samo nekaj 30 srednjevelikih ladij. Najhujše omejitve so v papirni industriji, zaradi česar so listi morali zmanjšati obseg na polovico ter odpraviti večerne izdaje. Vedno manj je tudi različnih drugih sirovin, zlasti v tekstilnih tovarnah za svilo. Prodaja gumijastih obročev je omejena. Naraščajoče omejitve so pa poživile trgovske izmenjave na južnoameriški celini sami. Chile in Argentina sta sklenili pogodbo za zamenjavo čileškega premoga z argentinskim žitom. Argentina bo v Boliviji delala ceste in petrolejske vode ter zato dobivala od nje nekoč gorivo. Zaradi pomanjkanja prevoza pa bo vse to močelo delati le v omejeni meri.

Ukinitev osebnega avtomobilskega prometa v Egiptu

Carigrad, 9. aprila. AS. Iz Kaira je prispela novica, da je egiptovski finančni minister prepovedal uporabo avtomobilov za osebni promet.

Vojni dogodki v Vzhodni Aziji

Japonci so se izkrcali na Admiralskih otokih — Ceylon zopet bombardiran — Angleži v Birmaniji nimajo letal — Bataan pred padcem

Rim, 9. apr. AS. Agencija Reuter poroča iz Sydneya, da so se Japonci izkrcali na otoku Manus, ki je največji med Admiralskimi otoki (severno od Nove Gvineje). Japonci so tam zasedli kraj Lorengau.

Rim, 9. aprila. AS. Ameriško vojno ministrstvo poroča, da so Japonci zlomili obrambo Bataan.

Bangkok, 9. aprila. AS. Danes zjutraj je japonsko letalstvo napadlo kraj Trincomalee, ki leži na severozahodni strani otoka Ceylona.

Stockholm, 9. aprila. AS. Iz Londona se je izvedelo, da je Timesov dopisnik iz Birmanije poročal, kako na bojišču pri Iravadiju že celih 14 dni niso videli niti enega angleškega letala. Dopisnik pravi, da je tudi Singapur moral pasti, ker so imeli Angleži premalo letalskih sil in da je pomanjkanje letalstva eden glavnih in bistvenih vzrokov za angleške poraze.

Stockholm, 9. apr. AS. Kakor poroča londonski dopisnik lista »Afton Bladett«, v Londonu zelo zaskrbljeno pričakujejo poročila o prvem japonskem letalskem napadu na Indijo in o japonskem nastopu zoper otok Ceylon. Po prvih brzojavkah bi se zdelo, da so se japonska letala dvignila s trgovskih ladij, ki so jih Japonci predelali v letalonosilke. Te letalonosilke so take, da je njihovo gibanje težje opaziti. Glede morebitnega lova angleškega brodomarja na te ladje so v angleških krogih zelo nezaupljivi, zakaj Bengalski zaliv je zelo velik in zaslediti nasprotnika tam bi bila težavna reč. Japonci so bili zelo srečni pri izbiri svojih ciljev, zakaj pristanišča, ki so jih bombardirali ob vzhodni indijski obali, so oporišča za ameriške letelce trdnjave in za angleške podmornice. V Londonu so tudi v skrbeh zaradi Kalkute, ki je tudi izpostavljena nevarnosti japonskih letalskih napadov.

Tokio, 9. apr. AS. Japonsko vrhovno poveljstvo sporoča, da je japonski ekspedicijski zbor v Holandski Indiji do 25. marca na otoku Javi dobil 82.618 ujetnikov. Od tega jih je 66.219 Holancev, 4890 Avstralcev, 10.636 Angležev in 883 Amerikancev. Poročilo poudarja, da sestavljajo ti ujetniki devet desetih vseh nasprotnikovih sil, kakor jih je naštel holandsko vrhovno poveljstvo, ko se je 9. marca brezopojno vdalo. Japonci so na Javi dobili 177 letal, 940 topov različnih vrst ter 83 protiletalskih topov. Med plenom je tudi 4228 težkih in lahkih strojin, veliko streliva in bomb, 1059 oklepnih voz in mnogo železniških vagonov. Znatno so tudi količine zdravstvenih potrebščin, ki bi zalegle 100.000 ljudem za leto dni. Japonci so pri vsej bitki imeli 845 mrtvih ter 1784 ranjenih.

Tokio, 9. aprila. AS. 10. aprila se začne na Ja-

ponskem volivna borba za volitve, ki bodo 30. aprila. Število kandidatov narašča. Doslej se jih je pojavilo na kandidatnih listah 927, od teh 544 novih, 331 članov sedanjega parlamenta, 52 pa jih je pripadalo prejšnjemu parlamentu. Družba za podpiranje prestola priporoča volivcem 403 kandidate. Število poslanskih mest znaša 466.

Hitlerjev glavni stan, 9. aprila. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na srednjem in severnem odseku vzhodnega bojišča so bili odbiti močni osamljeni sovražni napadi.

Sovjetski napadi na otok Tytaersaari v Finskem zalivu, ki so ga zasedle nemške in finske čete, so izpodbile. Sovražne izgube znašajo 270 mrtvih.

Na kavkaški obali so nemška bojna letala podnevi in ponoči uspešno napadala pristaniške naprave ter rafinerije.

Med 23. marecem in 8. aprilom je bilo na vzhodnem bojišču uničenih 153 sovražnih oklepnih vozil.

V Severni Afriki je ofenzivni poskus številnih angleških izvidniških čet proti nemškim in

Nezadovoljstvo v Angliji

Ljudstvo ne zaupa več političnim voditeljem in si želi korenitih sprememb

Rim, 9. aprila. AS. »New Statesman« je objavil članek pod naslovom »Tiha revolucija«, ki ga je napisal neki oficir, ki je bil pred vojno laburistični poslanski kandidat. Angleški politiki, pravi člankar v uvodu, očitno niso spoznali globokih sprememb, ki so nastale v deželi v zadnjih dveh letih. Njegova analiza podaja naslednje glavne zaključke:

1. Političnega vodstva Anglije v starem smislu besede ni več. Narod, ki mu ne manjka predmetov za razgovore, pa se zmerom manj zanima za angleške politične stranke. Sporni elementi se v razgovorih ne obravnavajo več s starih strankarskih in razrednih vidikov.
 2. Polagoma se razvija težnja v smeri za korporacij, sistemom med vsemi omili, ki so pod orožjem ali zaposleni v vojni produkciji. Velika večina teh moških in žensk, ki so večinoma stari manj kakor 30 let, se zadnjih parlamentarnih volitev pred 6 leti sploh ni udeležila in tako nima nobenega stika s političnimi strankami.
 3. Obe glavni angleški parlamentarni stranki sta zastarele. Neuspehi na skrajnem vzhodu in izkušnja, da se je treba zanašati na Kitajsko in Ru-eijo pri reševanju angleških interesov v Aziji in v Evropi, so diskreditirali konservativno stranko. Njene stare glase imperialistične kampanje so osmešene. Prestiž laburistične stranke pa se je zaradi njene pacifistične in razorožitvene politike v preteklosti zelo skril.
 4. Vojaški neuspehi so močno vplivali na mlado generacijo. Vojska se tudi ponizana, ker nič ne dela v Angliji in ker doživlja poraze drugod. Z vidika poguma, fizičnih sposobnosti in inteligence se angleški vojak ne smatra za inferiornega v primerjavi z drugimi. Zaradi tega smatrajo vojaki za odgovorne politične ljudi in vobče sistem sedanje angleške organizacije. Ne kaže, da bi se zanimali za komunizem in niti ne za stvar angleške laburistične stranke.
 5. Mnogo vojakov je zdaj zaposlenih priložnostno skupaj s civilisti. Tako jim je dana možnost, da opazujejo in kritizirajo pomanjkljivosti v industrijski in socialni organizaciji in od časa do časa ugotavljajo, da v sedanjem času vojne niso ne delavci ne gospodarji kos dogodkom. Ti vojaki lahko tudi primerjajo poznane plače in družinske podpore, ki jih prejema njihove družine in ogromne plače, ki jih prejema nekateri mladi nameščenci pri posameznih podjetjih.
- Lahko bi se spričo tega zgodilo, da bi se v Angliji pojavila nova politična stranka, ki bi se zavzemala za družbo »brez razredov«, in ki bi skušala navdahniti deželo z novim patriotskim

Argentinske ladje lahko plovejo le v konvoju

Buenos Aires, 9. aprila. AS. Uradno poročajo, da bodo smele argentinske ladje na morje le v spremstvu vojnih ladij.

Nemško vojno poročilo

Napadi na kavkaško obalo — Sovjetski neuspeh na severu

italijanskim postojankam v Cirenajki izpodletel.

Letalstvo je nadaljevalo množične napade na otok Malto z največjimi uspehi. Številne bombe so zadele vojaške cilje, skladišča in sovražne ladje in so jih zopet zelo poškodovale. Med ogledniškimi poleti nad Malto so nemška ogledniška letala z bombami poškodovala angleško stražno ladjo.

Na južni angleški obali je bila uspešno bombardirana radijska oddajna postaja.

Angleški bombniki so zadnjo noč napadli nekaj mest na severni nemški obali. Štirje sovražni bombniki so bili sestreljeni. Nekaj osamljenih angleških letal je izvedlo motilne polete nad vzhodno in južno Nemčijo.

Berlin, 9. aprila. AS. Izvedelo se je, da je na Veliko noč neka skupina nemških bojnih letal izvedla svoj 5000. polet nad sovražnika.

Bolgarska hvaležnost do Italije

Sofija, 9. aprila. AS. Prva obletnica zmagovite vojne Osnih sil na Balkanu pride na isti dan kakor sta bili osvobojeni Makedonija in Tracija. Italijanski minister v Sofiji je ob tej priložnosti sprejel na stotine brzojavk iz vseh bolgarskih mest in vasi, od županov, političnih osebnosti, organizacij bivših bojnikov, delavcev in kmetov. V brzojavkah je izražena globoka hvaležnost bolgarskega naroda do fašistične Italije ter vroče želje za Kralja in Cesarja, za Duceja ter za popolni uspeh italijanskega orožja. V poslanici, ki jo je podpisalo 7500 kmetov iz Novega Pazarja, prosijo italijanskega ministra, naj tolmači Duceju globoko prijateljstvo in čustva vdanosti bolgarskega ljudstva za plemenito pomoč Italije pri osvoboditvi Makedonije in Tracije.

Madžarsko-slovaška trgovska pogodba

Bratislava, 9. aprila. AS. V Tatranski Lomnici je bila včeraj podpisana trgovska pogodba med Madžarsko in Slovaško. Za Madžarsko jo je podpisal minister Nixl, za Slovaško pa popolnomočeni minister Poljak. Nova pogodba bo stopila takoj v veljavo.

Cripps se vrne v London

Stockholm, 9. aprila. AS. Iz Londona se je izvedelo, da so Crippsovi upi na uspeh pri pogajanjih z Indijci zelo slabi. Poročilo, da se je Rooseveltovim odposlancem posrežilo zediniti se z Nehrujem glede obrambe Indije je bilo popolnoma zanikano. Pravijo, da se bo Cripps čez nekaj dni vrnil v London, kjer bo prisostvoval seji spodnje zbornice, na kateri bo Churchill poročal o indijskem vprašanju.

Capetown namesto Singapurja

Stockholm, 9. aprila. AS. Da bi nadomestili izgubo velikega pomorskega oporišča v Singapurju, bodo Angleži zgradili veliko pomorsko oporišče v Capetownu. Dela se bodo takoj začela, vendar bodo morali delati 30 mesecev noč in dan, preden bo delo končano.

V Nemčiji je prepovedano fotografiranje in filmanje javnih naprav

Berlin, 9. apr. AS. Nemško notr. ministrstvo je izdalo odlok, ki prepoveduje vsako fotografiranje in filmanje ter tudi risanje železniških del, naprav, vojaških vlakov, avtomobilskih cest, zapor, pristanišč. Določene so globe in ječa za tiste, ki bi se pregrešili nad prepovedjo.

Roosevelt priganja k delu

Buenos Aires, 9. aprila. AS. Iz Washingtona se je izvedelo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku Zveze avtomobilskih delavcev pismo, v katerem zahteva, naj se delo brez sledka nadaljuje vseh sedem dni v tednu in da se bodo morali delavci odpovedati izrednim dodatkom za praznično in nočno delo.

Sovjetska Rusija je odgovorna za napad na von Papena

Ankara, 9. apr. AS. Pred tukajšnjim kazenskim sodiščem je včeraj prišlo do drugega zasedanja v obravnavi proti napadalcem, ki so nameravali umoriti nemškega poslanika. Zaslili so sovjetska obtožbenca Kornilova in Pavlova. Pavlov je izjavil, da še ni utegnil preučiti pričevanje dijaka Abduramana Sajmana in da bi želel imeti spisan prevod pričevanja v ruščini ter zato predlaga, naj bi obravnavo odgodili. Izjavil je tudi, da so v Abduramanovi izpovedi nekatere točke nejasne in take, ki si nasprotujejo. Predsednik ga je nato vprašal, katere točke misli, a obdolženec mu ni mogel dati natančnega odgovora. Zato ga je predsednik opozoril, da je dolžan navesti vsa besedila. Obtoženec je dejal, da je samo uradnik pri ljudskem komisariatu zunanega ministrstva. Tudi Kornilov je prosil, naj bi obravnavo odgodili, češ da še ni utegnil pregledati Abdura-

manovega pričevanja. Potem je predsednik od obtoženega Abduramana zahteval, naj bi pojasnil svoje zveze s komunistično stranko. Obtoženec je odgovoril, da je imel samo nagajanje do komunizma, da pa ni bil nikdar vpisan v stranki. V Jugoslaviji in Turčiji je imel mnogo prijateljev komunistov, s katerimi je ustanavljal tako imenovane komunistične celice.

Ankara, 9. apr. AS. Predsednjim je z letalom dospel v Ankaro ruski zagovornik, ki je od sovjetske vlade dobil pooblastilo, da se bo udeleževal obravnave proti napadalcem na poslanika. Vest o prihodu ruskega zagovornika je v Ankari zbudila nešteto govoric. Menijo, da je sovjetska vlada čutila potrebo, da bi bila zastopana po zagovorniku, kar kaže, da je tudi sama med obtoženci.

Misel na strojne zadruge je danes aktualna

Brez strojev si modernega kmetijstva več ne moremo misliti

Ljubljana, v aprilu.

O strojnih zadrugah je bilo pri nas že pred leti veliko pisanja. Resnica je, da naš kmet ni imel prilike, da bi to zamisel uresničil. Manjkalo mu je gotovine. Danes pa so razmere drugačne. Zaradi gotovine se kmet več ne pritožuje. Vprašanje je le, kako naj to gotovino uporabi, da bo njegovemu gospodarstvu čimbolj pomagalo. Nedvomno je treba zdaj zopet obuditi misel na — stroje. Brez strojev si modernega kmetijstva več ne moremo misliti. Ne bo vedno mogoče, da bi si vsak posameznik nabavil potrebne stroje, kajti cena bi bila previsoka in tudi bi bilo neumno. Ne delo, ne donosa ničesar. Kar vzemite mlatinico! Malo je kmetij pri nas, pri katerih žito ne bi bilo s strojem omlaćeno v dveh dneh. Ostalih 363 dni v letu je stroj prepričen samemu sebi, miruje, se ne amortizira. Tak stroj pomeni — našo malo kmetijo res — luksuz!

Ali naj to pomeni, da se naša kmetija sploh ne more poslužiti ugodnosti, ki jo nudi stroj? Ne! Premagati je treba dvojce: visoko ceno stroja in dobiti čim večjo možnost amortizacije stroja, t. j. gledati, da bo stroj čim več delal. Oboje je mogoče premagati v skupnosti, v zadrugi. Breme plačila se razdeli med več ljudi, na mnogo manjše, znosne dele. Stroj dela več ljudem, članom, in dela zato tudi več dni v letu. Na ta način stroj v kmetijstvu pač ne bo več luksuz. Ubiemo kar dve muhi na en mah!

V tej skupnosti — v strojni zadrugi — pa pride po navadi do težav. Ne mislimo tu na običajne težave, ki so s vsako zadrugo skoraj nerazdružljive, temveč na one, ki so lastne prav strojnemu zadrugam. Taka težava je na primer vprašanje: kdo bo prej na vrsti? Vsi bi radi, da bi stroj mlatil ali oral vsem na isti dan. To je seveda nemogoče. Najti je treba pravilen ključ, kako prihajajo člani na vrsto. Pri tem naj bi odločevala bišne številke, ali številke seznamu zadrugnikov itd. Glede vrstnega reda se je treba dogovoriti vnaprej in se dogovorjenega vrstnega reda tudi odločno držati. Tak odgovor je potreben, da se izognemo vsakemu prepiru. Seveda pa je treba eadaj pomisliti tudi na to, da povzročajo po številu članstva prevelike strojne zadruge zopet težavo, da pridejo zadnji člani res kar prepozno na vrsto. Le pogledimo strojno zadrugo, ki ima taktor in 100 članov! Vzemimo, da traktor zori v enem dnevu dvema članoma. To pomeni, da bi zadnja dva člana prišla na vrsto čele petdeseti dan. S tem ne pridemo nikamor. Članstvo v strojnih zadrugah je treba omejiti iz čisto praktičnih vzrokov. Kako daleč naj gre ta omejitev, je odvisno od vrste stroja, lege zemljišč, od površine zemljišč, od količine pridelkov itd.

Druge težava pri strojnih zadrugah je pravilno ravnanje s stroji. Ni dovolj, da z njim pravilno ravnaš, kadar je v obratu, važno, celo še bolj važno je, da je stroj pravilno shranjen, kadar ni v obratu. Stroj je za kmetijo dragocena pridobitev. Bog ve, kdaj se bo amortiziral. Samo ena slaba letina, pa že ni dovolj zaposlen, pa se že amortizacijska doba zavleče. Zato je treba z njim ravnati tudi takrat, kadar ni v obratu, kakor z otrokom. Navadno prepuščajo, da stroj nadzoruje eden izmed članov, ki ima to ugodnost, da je oproščen prispevka takrat, kadar mu stroj dela.

Zelo važno je tudi, da stroj ne potuje. Vzemimo mlatinico: glejte, da bo stroj stal na enem mestu! Člani naj snopje pripeljejo k njemu! Mlatinica naj ne potuje od poda do poda! Razume se, da je ta način koristen le tam, kjer je možen. Nemogoče je pripeljati njivo k traktorju s prošnjo, naj jo zori! Glede na počasnost amortizacije je taka čuječnost na mestu. Nestrokovnjaško, malomarno postopanje s strojem, pomeni zapravljjanje denarja!

Tretja težava je, kako odplačevati odškodnino za delo stroja. Član, ki je prispeval k nabavi, ne uvideva, da mora eadaj še za delo plačevati odškodnino. Tako gledanje in mišljenje je negospodarsko. Ni ga stroja, ki bi delal brezhibno. Vsakemu se tu pa tam zatakne. Popraviti ga je treba. Zato mora biti na razpolago denar. Tudi za mazivo! Razen tega so ti prispevki potrebni za nov stroj. Ali ni lažje nabirati denar za nov stroj s temi prispevki, kakor pa naenkrat odrediti velik znesek?

Res je, da je nabava stroja za eno samo malo kmetijo prevelika obremenitev, res pa je tudi, da v skupnosti lahko premagajo vse težave in izkoristijo prednosti, ki jih nudijo kmetijstvu moderni stroji.

Navodila za dopisovanje z vojnimi ujetniki

Italijanski Rdeči križ, proizvedovalni urad za vojne ujetnike, Roma, Via Puglie 6, objavlja navodila za dopisovanje z vojnimi ujetniki, sestavljena dogovorno s prometnim ministrom in drugimi prizadetimi oblastmi. Ta določila veljajo samo za vojne ujetnike, pripadnike kr. italijanske vojske.

1. Korespondenca za vojne ujetnike (pisma in dopisnice) se lahko pošilja neposredno po pošti, poštne prosto in odda v poštni nabiralnik. Ne smejo se pošiljati razglednice ali zalepke.

2. Pisma se morajo pisati na tankem, nekvalitiranem papirju, v ovitku iz tankega papirja brez podlage; zadržaj naj bo ime, priimek in naslov pošiljatelja.

Ne smejo se prilagati fotografije pokrajin ali krajev vojaške važnosti, izrezki iz časopisov, cigarete, pisemski papir in ovitki in bianco, znamke, papirnati denar, notni papir in bianco ali popisan, zapiski s številkami ali stenografirani. Dopusčene so osebnosti fotografije brez pokrajinskega ozadja in nenapelnjene.

Vsa korespondenca, ki se ne bi ujemala z gornjimi določili, ali bi vsebovala podatke vojaškega značaja ali bi mogla kakor koli koristiti sovražniku, se ne bo odpremila dalje.

3. Pisma za vojne ujetnike morajo imeti na ovitku zgoraj napis: »Posta prigionieri di guerra«

in pod tem besedilom čitljivo napisano: stopnja, priimek, ime, številka vojnega ujetnika, številko ali ime taborišča in države, kjer je ujetnik interniran.

Na dopisnicah je pisati vse te podatke v prostoru, ki je namenjen za naslov.

4. Za one ujetnike, katerih natančni naslov ni znan, je treba naslavljati korespondenco takole: Za ujetnike v Vzhodni Afriki in Keniji: P. O. W. Camp — East Africa Command. Za ujetnike v Egiptu in Palestini: P. O. W. Chief Postal Centre M. E. — Egypt. Za ujetnike v Indiji: P. O. W. General Post Office — Bombay — British India.

Za ujetnike v Južni Afriki: P. O. W. Camp — Union of South Africa. Za ujetnike v Avstraliji: P. O. W. Chief Postal Centre — Sydney — (Australia).

5. Pošiljke se lahko odpremljajo po zračni pošti Chiasso-Jerusalem za ujetnike v Južni Afriki, v Vzhodni Afriki, vsehvali Kenijo in Tanganjiko in v Britansko Indijo, morajo pa biti frankirane v Italiji.

Ta korespondenca se odpremlja po zračni poti do Sofije, od tam z običajno pošto v Jerusalem in od tod zopet po zračni poti.

Kdor se hoče poslužiti zračne pošte, mora uporabljati za pismo in ovitek (brez podloge) najlažji papir; pismo ne sme tehtati več kot 5 g.

Naslov ujetnika mora biti napisan po gornjih določilih.

Razen tega mora biti napisano na ovitku zgoraj: »Posta Aerea per i prigionieri di guerra, via Chiasso-Gerusalemme«.

Ta pisma morajo biti frankirana z italijanskimi znamkami za zračno pošto (ali tudi z navadnimi) v spodaj navedenem znesku, ki ga je treba plačati za pot po zračni pošti, medtem ko je navadna odprema poštne prosta:

Južna Afrika, Vzhodna Afrika s Kenijo in Tanganjiko in Britanska Indija lir 2.50.

S tem novim načinom se ukinja služba, ki sta jo tuk. urad za vojne ujetnike in mednarodni odbor RK v Zenevi (z mednarodnimi kuponi po lir 2.50) opravljala doslej; pisma se lahko vržejo v vsak poštini nabiralnik.

Zračni poštni promet z Avstralijo in Novo Zelandijo je za sedaj ukinjen.

6. Za veliko Britanijo in Kanado se uporablja zračna poštna zveza službeno brez poštne, treba pa je napisati na ovitku zgoraj: »Posta Aerea per i prigionieri di guerra, via Roma-Lisbona« in pisma ne smejo biti težja od 5 g.

Priporočila se, naj se tedensko ne piše več kot eno pismo ali dopisnica.

Zakoni in naredbe

Predpisi za potrošnje plina

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podetavi čl. 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291 in

ker smatra v zvezi s sedanjim stanjem dobav črnega premoga za nujno in potrebno, da se uporabijo posebni ukrepi za omejitev potrošnje plina iz črnega premoga,

odreja:

Člen 1. Podjetjem, ki oddajajo plin, pridobljen celoma ali deloma z destilacijo črnega premoga ali po drugih načinih, se prepovedujejo nove instalacije ali razširitve že obstoječih napeljav, četudi bi bile nove priključitve ali razširitve napeljav določene s posebnimi pogodbami, sklenjenimi pred 31. julijem 1941-XIX.

V zvezi komisar pa sme v izjemnih primerih in po svojem neprizivnem predurku dovoliti nove plinske instalacije in razširitve že obstoječih napeljav.

Člen 2. Do nove odredbe se omejuje potrošnja plina na normalni pritisk dnevno na 10 ur.

Člen 3. Kršitelji določb te naredbe se kaznujejo po postopku iz naredb z dne 26. januarja 1942-XX št. 8 v denarju do 5000 lir ali z zaporom do dveh mesecev. V hujših primerih se smeta izreči denarna in zaporna kazen.

Ljubljana, dne 7. aprila 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli.

»Službeni list za Ljubljansko pokrajino« objavlja v svoji številki z dne 8. aprila 1942-XX, uzakonitev spremembo kr. ukaza o uvedbi državnega prispevka k ceni za govejo živno, oddano za zakol.

Izšla je tudi določba o uporabljanju kož, sprememba o položaju občine Sv. Križ pri Litiji in objava o odtegnitvi iz obtoka novcev po 20 centezimov iz čistega nikla.

Vse te odredbe bomo v celoti objavili v prihodnji številki.

Nov zločin »partizanov«

Ljubljana, dne 9. aprila.

Okoli 24. ure dne 6. t. m. je v občini Mirna (Brezovica) neki Marj Ivan, kmet, star 28 let, komunist, skupno z drugima dvema osebama, ki do sedaj še nista znani, napadel v njegovi hiši dninarja Kolenca Franca, starega 50 let. Napadalec so bili oboroženi s streljivo, dvema puškama in pištolo. Ubili so Kolenca Franca, čeno, štiriletno hčerko in teško ranili sina Franca, starega 17 let.

Gospodarstvo

Italijanski kapital v madžarski industriji celuloze. Pri zadnjih gospodarskih razgovorih med Madžarsko in Italijo je bilo dogovorjeno tudi, da se bo italijanski kapital udeleževal v takih industrijskih panogah, ki doslej na Madžarskem še niso bile dosti razvite. Predvsem prihaja ta kapital v poštev za zgraditev tvornice celuloze, ki bi krila večino madžarske potrebe. V ta namen potrebni les bi se dobil iz madžarskih gozdov.

Druge transakcije madžarskih zapiskov na Hrvaškem je bila te dni izdana v znesku 922.415.000 kun, tako da je sedaj dosežen celotni znesek, za katerega je bila državna blagajna pooblašena najeti zapiske, t. j. 3 milijarde kun. Novi zapiski nosijo 2,5 do 4,5%, emisijski tečaj je 98,5 do 100%, dočim traja amortizacijska doba 3 mesece do tri leta.

Koncentracija bank v Srbiji. Nemški listi poročajo, da bo likvidiranih v Srbiji cela vrsta malih bank. Računajo, da bo v Srbiji moralo likvidirati okoli 55—60% vseh bank, od tega samo v Belgradu 35 zavodov. Tudi število inozemskih podjetnic se bo moralo zmanjšati. Podružnice hrvaških bank bodo tudi likvidirane, tako da bo ostala samo podružnica Prve hrvaške štedionice. V tej smeri že tudi gre razvoj, saj je Bankverein prevzel podružnico Praške kreditne banke ter Hrvatske Unionsbanke. Poleg tega pa nameravajo v Srbiji razširiti mrežo podružnic Poštne hranilnice in Državne hipotekarne banke, da na ta način pritegnejo v promet velike količine tezaviranega denarja.

Dva župana, ki sta seje prestavljala

Mnogo zanimivega, poučnega in lepega je bilo eadaj napisanega o novih mesnecih, posebno pred velikonočnimi prazniki, ko so mesarji prvič na veliko soboto 4. aprila začeli v njih poslovti in sekati meso. Med mesarji in tudi med preprostimi meščani se je za te nove, moderne mesnice vdomačil izraz »Mesarske Zale«. Ljubljanski duhoviti pa so jim vzdeli še druge, sloju stavbe primerne vzdevke, kakor »Mesarska Akropolis« in »Mesarske arkade«. Hkratu, ko so bili objavljeni članki o novih mesnecih, so bili napisani tudi članki o živinskih in drugih sejmih, ki so bili že stoletja v Ljubljani in za katere so bili določeni primerni prostori. Kako se je sedanji živinski sejem selil od kraja v kraj, je prav zanimivo. Zanimivo je tudi, kako sta eadaj živinski sejem dva ljubljanska župana — sicer odlična prevnika.

Bil je ljubljanski župan dr. Jožef Potočnik eden, ki je prelozil živinski sejm. Dolgo časa, več stoletij, je bil živinski sejm na sedanjem Marijinem trgu, ki pač ni bil tako ozek, kakor sedaj. Na tem prostoru so ljubljanski mesarji kupovali od okolških kmetov govejo živno.

Dr. Potočnik, ki je 26. septembra 1786 postal mestni župan in vodil županske posle do 24. junija 1787, je pokazal prav velike organizatorne možnosti in upravne sposobnosti. Po njegovi za-slugi so začeli najprej podirati in odpravljati mestno obzidje z Vodnimi (na Zabajku) in Spitalskimi vrati. Nato je odredil preložitve živinskih sejmov z Marijinega na takratni Kapučinski, sedaj Kongresni trg. Dr. Potočnik, kakor to navaja dr. Rudolf Andrejka v spisu »Zasluzni slovenski upravni juristi«, je bil eden največjih juridičnih talentov, kar jih je bilo v dobi pred l. 1848. Rodil se je l. 1753. v Kropi kot sin fužinarja Gregorja Potočnika in Marijane roj. Toman. Na Dunaju je študiral pravo in promoviral l. 1788 za doktorja prava. Konec tega leta je že odprl odvetniško pisarno v Ljubljani. Nato pa je kmalu prevzel vodstvo magistratne pisarne kot »sindicus«. Cesar Jožef II. je ukazal, da se morajo prodati nekatere mestne nepremičnine. Temu se je dr. Potočnik upiral. Pozneje je prav zaradi teh razmer odšel kot že sloveč jurist v Celovec, kjer je postal svetnik pri tamkajšnjem apelacijskem in kriminalnem sodišču. Pot ga je pozneje zanesla v Benetke in nato v Trieste. Bil je povod zelo priljubljen v Trieste ga je sprejel med svoje patricije. Kot Slovenec pa je bil dr. Potočnik v stalni zvezi z rodoljubnimi krogi na Kranjskem.

Drugi župan, ki je prelozil živinske seje, je bil dr. Anton Podobnik, rojen 1753 v Idriji. Avgu-

Onstran Gruberjevega prekopa, pod Golovcem, se razvija prijazna in mnogo obljublajoča naselbina

Ljubljana, aprila.

Lani, pozno poleti, je bil izročen prometu mostiček iz podaljška Strelške ulice pod Golovcem. S tem mostičkom se je ostali Ljubljani približal zanimiv del mesta, ki je bil doslej od rok in si mogel vanj le po ovinkih, na veliko jezo prebivalcev Hradskega ceste, kakor se vsa ta prijazna in še mnogo obljublajoča naselbina imenuje.

Prebivalci Hradskega ceste so se od nekaj smatrali za prave Ljubljančane, za prav take, kakor so oni. recimo okoli magistrata in s ponosom trdijo, da so bili Ljubljančani prej, kakor morda Šiškarji, Vodmatčani, Moščani ali Vičani. Res je tudi, da so Ljubljančani vse poprej boljše poznali omenjena bivša predmestja, kakor pa Hradskega vas.

Hradskega vas — to je bil dolgo kamen spoliše tem prebivalcem. Pred leti so poslali kar celo vlogo na mestni občinski svet: »Nočemo biti vaščani, mi smo pravi meščani, kakor vsi drugi, takoj naj se naša naselbina preimenuje Občinski svet, ki ga to ni nič veljalo, je seveda rade volje ustregel tej želji in od tedaj dalje imamo tam Hradskega cesto, imenovano po znanem ljubljanskem županu Hradskecm, ki je zgradil, oziroma zboljšal to cesto, najvažnejšo transverzarno zvezo med dolenskim in izlanskim krajem čez Ljubljano s kraji na vzhodu Ljubljane, kakor Zalogom, Vevčami, Dobrunjami, Sostrom in drugimi. Kadar so prometni dnevi, res vidiš na tej cesti polno vozil, ki vozijo ves dan v obeh smereh.

To je bila druga želja prebivalcev Hradskega ceste: Tako važna cesta, kakor je naša, naj se takoj tlakuje, vsaj tako, kakor ona na drugi strani Gruberjevega prekopa, to je za Gradom! Tej želji mestna občina dosedaj res ni mogla še ustreči in ako bodo dovoljevale razmere, ji seveda tudi bo. Zaenkrat pa občina za to cesto bolj vneto skrbi, da jo redno vzdržuje in posipa. Sedaj je ob deževnih dnevih na cesti mnogo manj blata, poleti pa manj prahu, kakor je bilo to nekoč.

Tretji želji, to je po mostičku čez Gruberjev prekop, pa je bilo ustrezno lani.

Sedanja naselbina ob Hradskega cesti se je pričela razvijati po zgraditvi Gruberjevega prekopa, torej je stara kakih 150 let. Poprej so bile

tam kakke štiri kmetije. Po razvoju industrije v mestu in v bližnjih Vevčah, po zgraditvi železnice, ki teče vzporedno s to naselbino ter z vedno večjim dotokom prebivalstva v Ljubljano, pa se je naselbina pričela stalno večati. Naseljevali so se pričeli podjetni delavci, železničarji in tudi premožnejši ljudje, ki so jih sem izvalile cenene parcele. Dandanes seveda tudi tam niso parcele več poceni, če je sploh še kakšna naprodaj. Prebivalci naselbine imajo po večini seveda zaslužek v mestu in v Vevčah, saj njih tukaj skoraj ni, pač pa so tu vrtovi, ki spadajo med najlepše in dobro negovane v vsem mestu. Tu so lepi sadovnjaki, tu raste krasne vrtno cvetlice vse leto in skoraj vsak hišni lastnik pridelata tudi sočivja dovolj za svojo družino.

Pred leti so pričele rasti še lepše nove vile na Golovcu, izmed katerih zadnjo grade letos. Te vile so res slikovite in nudijo, ko prideš iz Strelške ulice, prav čudovit pogled zaradi svojega sloga, ki posnema gorenjske hiše in zaradi svoje vzvišene lege nad vodo. Pas teh vil se ne bo mogel mnogo več širiti, zakaj kar blizu se začneja tista črta, čez katero je Golovec — nezazidljiv. Do teh vil pa je že sedaj izpeljana lepa, široka in tlakovana steza, tam, kjer je še pred nekaj leti vodila blatna ilovnata pot — edina, ki jo povprečen Ljubljančan pozna, da vodi na Golovec.

Se je možnost, da se postavi ob pobočju Golovca nekaj vil z lepimi vrtovi in to se bo najbrž v enem ali dveh letih tudi zgodilo. Drugače pa ima ta naselbina, Hradskega vas, možnost, da se širi še ob vznožju samem ter dalje proti Štepanji vasi, od katere jo loči samo še ozek nezazidan pas. Vsi pogoji so dani, da bo ta del mesta cvetel in se še dalje širil, v ponos njegovih prebivalcev in vse Ljubljane.

Težka uganika

»Zakaj si umaknil in tako žalostno strmiš predse. Privošč si ga požirek, pa ti bo gotovo odleglo!«

»Premišljam in premišljam, pa se ne morem spomniti. Ne vem, ali mi je žena naročila, naj spijem samo en vrček piva in pridem ob enajstih domov, ali pa, naj spijem enajst vrčkov in pridem ob enih domov.«

Profesorska

»Torej, tovariš, kaj si se odločil, na katero stran bova pritrčila rep?«

Miklova Zala

SPISAL DR. J. SKET

RISAL E. GODEC

46.

Tiho in pobitega srca so zapustili kmetje Gradišče. Krasno zvezdnato nebo je razsvetljevalo zidovje. Divna tihota je zavládala v njem. Le sova se je oglašala sovi in netopirji so frfali, iskaje si nočne hrane. Zdaj pa zdaj se je odkrušil kamenček od razvalin in se zatočil v klet. Človeškemu srcu se je zdelo, kakor da raznašajo duhovi grajsko obzidje.

47.

Pod Gradiščem pa so stopale med visoko strnjo moške prikazni. Sprva jih je hodilo več skupaj, pomalem pa so se ločili drug od drugega; vsak je zavil po stranskem potu proti svojemu domu. Slednjič je ostal oče Serajnik sam s svojim sinom in krenil naravnost preko zorečega polja proti svoji hiši v Svetnah.

48.

Med Gradiščem in sosednimi južnimi hribi in gorami se razprostira lepa, majhna ravnina z bogatimi travniki, gozdovi in pašniki. Tu raste tudi bujno žito, pšenica, rž in proso. Na tem polju so stale tedaj kakor stoje še dandanes Svetne sredi med bogatim sadnim drevjem. V tej »vasi« je stala tudi Serajnikova domačija.

Giglio lava da sé

IL BUCATO IMMEDIATO

Quando voi usate Giglio per il vostro bucato, bastano 10 minuti per gli indumenti delicati e 25 minuti per lavare quelli di colore. Durante la notte, mentre voi dormite, Giglio lava per voi la vostra biancheria.

TAKOJ OPERETE

če uporabljate pri pranju Giglio. Zadostuje 10 minut, da so oprane nežne tkanine in 25 minut za barvane. Čez noč, ko vi spite, pere Giglio vaše perilo mesto vas.

GIGLIO

AUTOBUCATO ITALIANO

Italijansko samopranje

INDUSTRIE RIUNITE L. BERTONCINI BERGAMO

Sport

Na Rakovniku so zmagali Korotanci

Turnir juniorskih moštev, ki bi moral trajati še danes, so zaključili že včeraj. Bilo je manj udeležencev kakor so pričakovali, odelovali so samo Mladikarji in Korotanci. Tokratni turnir namiznega tenisa je potekel v znamenju prijateljskega dvoboja med Sevskom, Becom in Medenom, ki so igrali v prvem moštvu Mladike, in med Potočnikom, Jankovičem ter Purkartom (Korotan I.).

Izvrstno se je držal Potočnik, ki je bil v vrstah Korotancev najuspešnejši igralec. Posebno zanimivo je bilo njegovo »rečanje« z enakovrednim Sevskom. Fanta sta se živahno borila in razvila mestoma prav hud tempo. Tudi taktiko samo sta skušala spreminjati. Iz tega dvoboja je izšel Potočnik kot zmagovalac, njegovo moštvo Korotan I. pa si je priborilo moštveno prvenstvo turnirja. O Potočniku je vredno zapisati še to, da ni izgubil nobene partije.

Zmagovalno moštvo Korotana je igralo takole: Mladiko I. je premagalo s 5:2, Mladiko II. s 5:1, Mladiko III. s 5:0, Korotan II. pa s 5:2.

Mladika I. se je morala zadovoljiti z drugim mestom. Vrstni red ostalih je tale: 3. Mladika II. (Klin, Košak, Sajovic), 4. Korotan II. (Strojnik, Lander, Erzar), 5. Mladika III. (Stanječič, Ivanc, Gorkič).

Prihodnji turnir namiznega tenisa bo najbrž o binkostih. Gotovo pa ni, kajti čuti se že zdaj pomanjkanje dobrih žog. Če klubom ne bo uspelo, da se preskrbijo s pravnimi in trpežnimi žogami, bo prišlo do zastoja v namiznem tenisu.

Kako bo sestavljena nemška enajstoričica? Po neuspehu, katerega so doživeli nemški igralci nogometa na tekmi proti Švicarjem, so se za srečanje proti Špancem temeljito pripravili. Dvakrat so imeli generalno preizkušnjo igralcev, ki pridejo v poštev za sestavo predstavnškega moštva. Na zadnji preizkušnji državne reprezentance proti kombiniranemu moštvu iz Kölna se je obnesel zlasti Walter, ki je sam zabil pet golov. Od napadalcev hvalijo strokovnjaki tudi Dörfel, Conena, Wilimovskega in Dureka. Verjetno je, da bo Herberger nastopil z isto napadalno vrsto kot v Wuppertalu. Vloge vratarja bo igral Jahn.

Malioglasi

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L. 0.30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L. 1.— pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L. 0.60. Davek se računa posebej. — Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Dobe:

Dobro kuharico

k 3 odraslim osebam, za vsa dela, takoj sprejemem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2085. (b)

Postrežnico

za enkrat na teden — sprejemem. Naslov v upravi »Slovencas« št. 2129.

RIMAGLIATRICE

AERODINAMICA per CALCE

dei brevetti originali

ERNESTO CURTI

in corso dal 1906

Rapida e silenziosa

AERODINAMICHE STROJ

ZA POBIRANJE ZANK

NA NOGAČICAH

izvirnih patentov

ERNESTO CURTI

v rabi od leta 1906

Nagel in tih

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Via Mussolini, n. 5: tel. 65167

MILANO

Sobe

Oddajo:

Opremljeno sobo

s kopalnico, oddam dve-ma zakoncem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Mir, čistota«. 6381.

Obet

Nove tricikle

iz jeklenih cevi, razne velikosti, izdeluje mehanik L. Ambrož, Tyrševa št. 71.

U najem

V najem oddam

za obdelavo lepo parcelo v Dravljah ob Celovski cesti, in lepo parcelo pod Rakovni'kom. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2066.

Kurivo

Premoq

DRVA

I. POGAČNIK,

Ljubljana, Bohoričeva 5. Tel. št. 20-59.

Prodamo

Cvetje, sadje

po najnižji ceni se dobi pri Balohu, Kolodvorska 18, dvorišče; tel. 29-66.

Umrla nam je v 71. letu starosti naša draga mama, gospa

Marija Slave

Pogreb bo v petek, 10. aprila 1942, ob pol 5 pop. na farno pokopališče v Dolenjem Logatcu.

Dolenji Logatec, dne 7. aprila 1942

Žalujoči ostali

Paul Heuzé:

9

Steklar iz Murana

zgodovinska povest.

Tako je blagajnik kmalu uganil vsebino nameravanega dvogovora. Zdaj pa, ko je videl svojega prijatelja v zmagoslavju, si je rekel: Srečne zadeve Janezove se bodo zdaj ugodneje razvijale!

Odložil je pero in registre in dal znamenje, da posluša.

»Dobro! Pomislil sem na vse. Dve stvari moraš storiti. Prva je: Tulijo moraš videti!« je rekel Janez Boccara.

»Ah, Janez! Pri Kastorju in Potuksu, jaz...«

»Pusti, da končam... Tulijo moraš videti in ji reči te besede: Če bo moj prijatelj vprašal vašega očeta, kaj želite, da bi oče odgovoril?«

»Ah, pri Jupitru!...«

»To vprašanje ji zastaviš. Ona ti odgovori in ti mi prineseš ta odgovor!«

»Ampak, Janez!...«

»Pusti, da končam... Druga stvar pa je ta: Ti veš, da tu v steklarni ne govorim nikdar s Petro Gualtiero. Tudi danes ne, ko sem še jasneje spoznal, da je nasproti meni še bolj mračen in nezaupljiv. Treba torej, da ti...«

»Janez, še enkrat ti rečem...«

»Potrebno je, da ti, ki govoriš tu in tam z njim...«

potrebno je, da izveš iz njega, kaj misli o vsem tem, kar me je doletelo. To je vse...«

»Ali smem reči besedo?« je prosil Conegliano.

»Ne!«

V blagajniku je gorelo.

»Ampak, Janez! Veaj eno vprašanje mi dovoli!«

»Net! Stori, kar sem ti naročil. Tri dni odloga ti dam. Z Bogom!... Tri dni, zapomni si!«

in je odšel.

Conegliano je planil pokonci in udaril po registrih.

»Ta človek je znorel. Vse mere in meje prestopa! Jaz naj grem? Jaz, pa še tako hinavsko in zahrbtno naj ji stavim vprašanje!... Jaz naj govorim z očetom, pravim sanjačem, s katerim ne govorim drugih besedi, kakor o dežju in lepem vremenu!... Ne, in ne! Kaj sem vendar jaz tu?«

Vrgel je glavo nazaj, da so se stresli dolgi lasje in se ogledal okoli sebe. Pred njim so bili samo registri in ti mu niso dali nobenega odgovora. Pograbil je prvega in začel pisati...

Potem je pomislil:

»Tri dni?... Pa naj bo!«

Jakob Burja je kakor malokateri duhovni pastir pred njim vzljubil posavsko dušo in dolino, te prijazne, snažne vasi v senci sadnega drevja, s katerih lepoto se prav primerno ujema žvrgolenje krilatih ptic, zveneče sičanje ostrih kos, ubrano pokanje cepev, enakomerno klopotanje mlinov v Gameljnah, šumenje Save pod črnuškim mostom in zlasti še vesela pesem brezskrbne mladosti. Zdelo se mu je, kakor da bi duh božji plaval nad dolino. Vendar krščanski značaj se — po Burjevih besedah — sicer kaže po ljudeh ob delavnih pri službi božji, po polnih cerkvah ob nedeljah, po trudu, ohraniti svetišče v dobrem stanju, po vestnem opravljanju vsakdanjih molitev, toda kot najbolj utemeljen in ukoreninjen se razodeva v ljubezni do Križa in Zalostne Matere božje.

Kar je župnik Burja videl ali slišal v Ljubljani in se mu je to zdelo lepo in primerno za njegove župljane, vse je prenesel, četudi v zmanjšanem obsegu v župnijsko cerkev na Ježici. Posebnega spomina sta vredna dva primera. Oba sta v nekaki vnanji zvezi z njegovim patronom sv. Jakobom in s tem skladno bomo navedli še tretji dogodek, ki se sicer ni zgodil v času Burjevega župnikovanja na Ježici.

Seno, zdravo

v balah imam naprodaj še nekaj vagonov. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Dobava v aprilu« 2120.

Razprodajamo dalje

najlepših vrst, begonije, gladiole in druge cvetne gomolje. Zahtevajte ceno — Sever & Komp., Ljubljana.

Topinambur

nadomestek za krompir nudi Sever & Komp., Ljubljana. (1)

Citajte »Slovenca«

Za vedno je zatisnila preutrujene oči najina soproga in mamica, gospa

Milka Voglar

učiteljica v pokoju

Pogreb bo v soboto, dne 11. aprila 1942, ob 4 popoldne z žal, iz kapelice sv. Jožefa na pokopališče k Sv. Križu.

Prosiva tihega sožalja!

Ljubljana, 9. apr. 1942. Lojze, soprog; Milan, sin

Po kratki in težki bolezni nas je previden s tolažili sv. vere, zapustil naš nad vse ljubljani in dobri brat, svak in stric, gospod

Janko Znanc

posestnik

K zadnjemu počitku ga bomo spremili v petek, dne 10. aprila 1942, ob 5 popoldne na šmihelsko pokopališče. Vsem, ki so blagega pokojnika poznali, ga priporočamo v molitev in lep spomin!

Novo mesto, 9. aprila 1942. Žalujoči Znančevi

Riharjeva smrt prav na vigilijo sv. Jakoba I. 1869 je njegovega prijatelja Burjo zelo užaloštila. Namesto da bi Burja kakor vsako leto povabil Riharja na svojo godovnico, je Rihar molče poklical Burjo na svoj pogreb. Ob prvi obletnici Riharjeve smrti mu je Burja v slovesni prijateljski spomin opravil zadušno opravilo, pri katerem se je pela Riharjeva maša, kakor so jo prvič leto prej peli v stolni cerkvi. Sv. maša je bila slovenska, kar je vzbudilo posebno pozornost, ko se je privrkat pela pri slovesni črni maši z obilnim spremstvom za velikega dobrotnika ljubljanskega mesta prof. Fr. Metelka.

Pri drugi slovesni priliki, dve leti kasneje, so peli v cerkvi na Ježici sv. mašo, ki jo je za cerkev sv. Jakoba v Ljubljani založila gospa Ana Laharnar. Ta maša sicer ni bila kdo ve kakšno mojstrsko delo, ker pa je bila sestavljena prav v cerkvenem duhu, kaže vendar, kako je bil župnik Burja vnet za poveljevanje službe božje, ker je skušal v cerkvi pevecem in poslušalcem podati vedno kaj novega.

Največje Burjevo cerkveno veselje pa so bile nove maše. Veliko se jih je udeležilo kot župnik na Ježici, ne sicer v svoji župniji, pač pa v St. Vidu, pri D. M. v Polju in v Ljubljani. Pri takih slovesnostih so novomašni svatje komaj pričakali njegovega prihoda in nagovora. Priljubljena cerkvena pesem: »Novomašnik, bod' pozdravljen!«, o kateri se navadno misli, da ji je besede zložil Potočnik, je vsaj v svojem prvotnem in izvirnem besedilu Burjeva. Zložil pa jo je na čast svojemu in Slomškovega ljubemu prijatelju, novomašniku Jakobu Bohinju. To je bilo v avgustu 1852 v Zapogah, kjer je bil tedaj Burja župnik. Med peveci, ki so zapeli novomašniku pozdrav, ali po Riharjevem ali po Burjevem napevu, je nastala tolika srčna gungjenost, da so si peveci, kaj šele poslušalci, brisali oči. Tako vsaj je večkrat pripovedovala Helena Bergant, ki je bila tedaj cerkvena pevka v Zapogah, v svoji rojstni vasi, pozneje cerkvena pevka na Ježici. (Umrla 20. X. 1912.)